

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Ректор Дніпровського національного
університету імені Олеся Гончара

Сергій ОКОВИТИЙ

« 21 » 2023 р.

ОСВІТНЬО – ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«КРИЗОВА ТА РЕАБІЛІТАЦІЙНА ПСИХОЛОГІЯ»

рівень вищої освіти	другий (магістерський)
спеціальність	053 Психологія
галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки

Схвалено:

Вченою радою Дніпровського
національного університету
імені Олеся Гончара

від 21.12. 2023 р., протокол № 4

**Дніпро
2023**

ПЕРЕДМОВА

1. Внесено: кафедра загальної та соціальної психології, факультет психології та спеціальної освіти.

2. Затверджено та надано чинності рішенням Вченої ради Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара:
- від «21» грудня 2023 р., протокол № 4 (редакція №1).

3. Розробники (проектна група):

Гальцева Тетяна Олексіївна, доктор психологічних наук, доцент, завідувача кафедри загальної та соціальної психології.

Кононенко Анатолій Олександрович, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри загальної та соціальної психології.

Батраченко Іван Георгійович, доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри загальної та соціальної психології.

Диса Олена Вікторівна, кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри педагогічної та вікової психології.

Донець Олеся Іванівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної та соціальної психології.

4. При розробці враховані вимоги:

Освітнього стандарту спеціальності:

Стандарт вищої освіти зі спеціальності 053 «Психологія» галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 24.04.2019 р. № 564, вводиться в дію з 2019/2020 н. р.

Стандарт погоджено рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 28.03.2019 р. протокол № 3.

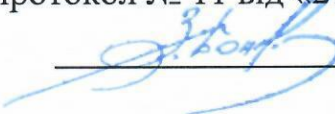
Професійного стандарту:

Професійний стандарт «Практичний психолог (соціальна сфера)», затверджений наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства від 03.02.2021 № 211.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

1. Вчена рада ФПСО: протокол № 11 від «21» 11. 2023 р.

Голова Вченої ради

Зоя БОНДАРЕНКО

2. Рада з якості ДНУ: протокол № 3 від «13» 12 2023 р.

Голова РЗЯВО

Валентина СІЛІЧ-БАЛГАБАЄВА

Рецензії-відгуки стейкхолдерів:

Роботодавці:

1. Ніконорова Юлія Валеріївна, медичний директор відокремленого структурного підрозділу «УНІВЕРСИТЕТСЬКА ЛІКАРНЯ» Дніпровського державного медичного університету.
2. Дон Оксана Миколаївна, координаторка ГО «Кризова психологічна служба Дніпра та області».
3. Мушинський Віктор Петрович, головний психолог Дніпропетровської області, заступник директора КЗО «Дніпропетровський обласний методичний ресурсний центр Дніпропетровської обласної ради.
4. Євдокимова Наталя Олексіївна, ректор ПЗВО «Міжнародний класичний університет імені Пилипа Орлика», доктор психологічних наук, професор.

Здобувачі вищої освіти:

1. Ковальчук Валерія Анатоліївна, ДНУ, 2-й курс, другий (магістерський) рівень, 053 Психологія.
2. Бескровна Анастасія Олександрівна, ДНУ, 2-й курс, другий (магістерський) рівень, 053 Психологія.
3. Зіненко Олександр Андрійович, ДНУ, 1-й курс, третій (освітньо-науковий) рівень, 053 Психологія.

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 053 Психологія

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара Факультет психології та спеціальної освіти Кафедра загальної та соціальної психології
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Кризова та реабілітаційна психологія»
Офіційна назва освітньої програми (англійською мовою)	Educational and professional program «Crisis and rehabilitation psychology»
Ступінь вищої освіти та освітня кваліфікація мовою оригіналу	Магістр Освітня кваліфікація: магістр психології
Кваліфікація в дипломі	Ступінь: Магістр Спеціальність: 053 Психологія Освітня програма «Кризова та реабілітаційна психологія»
Кваліфікація в дипломі (англійською мовою)	Degree: Master Specialty: 053 Psychology Educational and professional program: «Crisis and rehabilitation psychology»
Професійна кваліфікація	не надається
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	-
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-ЕНЕА – другий цикл, EQF LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність ступеня бакалавра або ОКР спеціаліста
Форми навчання	денна, заочна
Мова(и) викладання	українська
Термін дії освітньої програми	до проходження первинної акредитації освітньої програми
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	www.dnu.dp.ua
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка фахівців з психології, здатних надавати кваліфіковану психологічну допомогу особам, що знаходяться у кризовому стані, готових до розв'язання складних професійних завдань у кризових умовах та умовах невизначеності, володіти інструментом психологічної реабілітації різних соціальних груп та вікових категорій, проводити психологічні дослідження у сфері кризової та реабілітаційної психології.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	05 Соціальні та поведінкові науки 053 Психологія Об'єкт вивчення: психічні явища, закономірності їх виникнення функціонування та розвиток; поведінка, діяльність, учинки; взаємодія людей у малих і великих соціальних групах; психофізіологічні процеси та механізми, які лежать в основі різних форм психічної активності. Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі та практичні у процесі навчання та професійної діяльності у

	<p>галузі психології, що передбачає проведення наукових та проектних досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, та здійснення професійної діяльності з урахуванням загальнолюдських цінностей та норм професійної етики психолога.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: поняття психіки, свідомого і несвідомого, поведінки, діяльності, вчинку, спілкування, особистості, індивідуальності; концепції та теорії, що розкривають закономірності виникнення, розвитку та функціонування психіки; психологічні особливості життєвого шляху особистості, взаємодії людей у малих і великих соціальних групах; міжгрупової взаємодії тощо.</p> <p>Методи, методики та технології: методи теоретичного та емпіричного дослідження, валідні, стандартизовані психодіагностичні методики, методи аналізу даних, технології психологічної допомоги (тренінгові, психотерапевтичні, просвітницькі, консультаційні, психодіагностичні та інші залежно від спеціалізації).</p> <p>Інструменти та обладнання: психологічні прилади, комп'ютерна техніка, мережеві системи пошуку та обробки інформації; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; мультимедійне обладнання; програми статистичної обробки та візуалізації даних.</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма магістра має прикладну орієнтацію і спрямована на реалізацію практичних знань та навичок психологів в кризових умовах, психологічну реабілітацію різних верст населення, збереження, зміцнення та відновлення психічного здоров'я особистості .
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта у галузі соціальних і поведінкових наук, зі спеціальності «Психологія». <i>Ключові слова:</i> особистість, життєва криза, психологічна допомога, психологічна реабілітація, екстримальна ситуація, психологічна травма, ПТРС.
Особливості програми	ОП спрямована на підготовку фахівців здатних надавати ефективну психологічну допомогу людям, що пережили кризові ситуації, вміють створювати та реалізовувати профілактичні та реабілітаційні програми підтримки психічного здоров'я. До освітнього процесу залучені психологи, які мають досвід терапевтичної та реабілітаційної роботи з учасниками бойових дій, інвалідами та ін. Проходження практики за фахом у спеціалізованих клінічних базах, реабілітаційних закладах Дніпропетровської області. Практична складова програми спрямована на опанування навичок роботи з людьми різних вікових категорій, різних станів і переживань складних життєвих ситуацій
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускники можуть працювати на первинних посадах за професіями, визначеними Національним класифікатором України: Класифікатор професій ДК 003:2010 (зі змінами): 2 Професіонали 23 Професіонали в галузі освіти та навчання 231 Викладачі закладів вищої освіти 2310 Викладачі закладів вищої освіти 2310.2 Інші викладачі закладів вищої освіти

	<p>2310.2 Асистент 2340 Консультант психолого медико педагогічної консультації 2351.2 Консультант з питань здорового способу життя 24 <i>Інші професіонали</i> 2445 Професіонали в галузі психології 2445.2 Психолог</p> <p>Випускники також можуть працювати у закладах охорони здоров'я, соціальної допомоги населенню (психолог, практичний психолог, психолог консультант, психолог-експерт, психолог-реабілітолог); в органах державного управління й оборонних, силових і правоохоронних структурах, на підприємствах і організаціях, пов'язаних з підвищеним ризиком праці (психолог, психолог консультант, психолог-експерт, психолог-реабілітолог); у наукових і освітніх установах (психолог-дослідник, викладач фахових дисциплін).</p>
Подальше навчання	<p>Продовження навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти для здобуття ступеня доктора філософії. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.</p>
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване, компетентнісно-орієнтоване навчання, аудиторне викладання (лекції та практичні заняття), індивідуальні консультації із викладачами. Викладання проводиться у вигляді: лекцій, семінарських, практичних занять, індивідуальних завдань, передбачена самостійна робота на основі опрацювання матеріалів підручників, конспектів лекцій, консультацій із викладачем тощо.</p>
Оцінювання	<p>Екзамени, заліки, диференційні заліки, індивідуальні роботи, захист звіту практики, атестаційний екзамен, захист кваліфікаційної роботи</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	<p>Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.</p>
Загальні компетентності (ЗК)	<p><i>Компетентності, визначені стандартом вищої освіти:</i> ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами. ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК\ФК)	<p><i>Компетентності, визначені стандартом вищої освіти:</i> СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики. СК2. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості. СК3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки</p>

	<p>практичної діяльності.</p> <p>СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.</p> <p>СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.</p> <p>СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.</p> <p>СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.</p> <p>СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.</p> <p>СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.</p> <p>СК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.</p> <p><i>Компетентності, визначені закладом вищої освіти:</i></p> <p>СК 11. Здатність розробляти профілактична та корекційні програми збереження та відновлення психологічного здоров'я особистості.</p> <p>СК 12. Здатність активізувати життєві ресурси особистості для їх ефективного функціонування в кризових ситуаціях.</p>
7 – Програмні результати навчання	
	<p><i>Результати навчання, визначені стандартом вищої освіти:</i></p> <p>ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.</p> <p>ПР2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.</p> <p>ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.</p> <p>ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.</p> <p>ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.</p> <p>ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.</p> <p>ПР7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.</p> <p>ПР8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.</p> <p>ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.</p> <p>ПР10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.</p> <p>ПР11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.</p> <p><i>Результати навчання, визначені закладом вищої освіти:</i></p>

	<p>ПР 12. Надавати психологічну допомогу особистості у кризовому стані.</p> <p>ПР 13. Надавати оперативну психологічну допомогу особистості з гострими стресовими реакціями.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення відповідає чинним Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти та базується на наступних принципах: відповідності наукових спеціальностей науково-педагогічних працівників освітнім галузі знань та спеціальності; обов'язковості та періодичності проходження стажування і підвищення кваліфікації викладачів; моніторингу рівня наукової активності науково-педагогічних працівників; впровадження результатів стажування та наукової діяльності в освітній процес.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення навчальних приміщень та соціальна інфраструктура університету в повному обсязі відповідає чинним Ліцензійним умовам. В освітньому процесі використовується мультимедійне обладнання для проведення лекцій, для практичних занять – обладнання комп'ютерних лабораторій.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Університет має власний веб-сайт за адресою http://dnu.dp.ua, де розміщено інформацію щодо інформаційного та навчально-методичного забезпечення освітнього процесу.</p> <p>Інформаційне забезпечення ґрунтується на використанні ресурсів: загально університетських та кафедральних бібліотек, мережі Internet з вільним доступом, колекцій цифрового репозиторію.</p> <p>Навчально-методичне забезпечення засновано на розроблених для кожної дисципліни робочих навчальних програмах, а також програмах практичної підготовки за спеціальністю. В наявності завдання для самостійної роботи студентів, методичні рекомендації для організації практичної підготовки та виконання кваліфікаційних робіт. Критерії оцінювання знань та вмінь студентів розроблено для поточного та семестрового контролю з кожної дисципліни, а також для підсумкової атестації за спеціальністю.</p>
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між ДНУ та університетами України
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між ДНУ та університетами інших країн
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе за умови вивчення здобувачем вищої освіти української мови

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

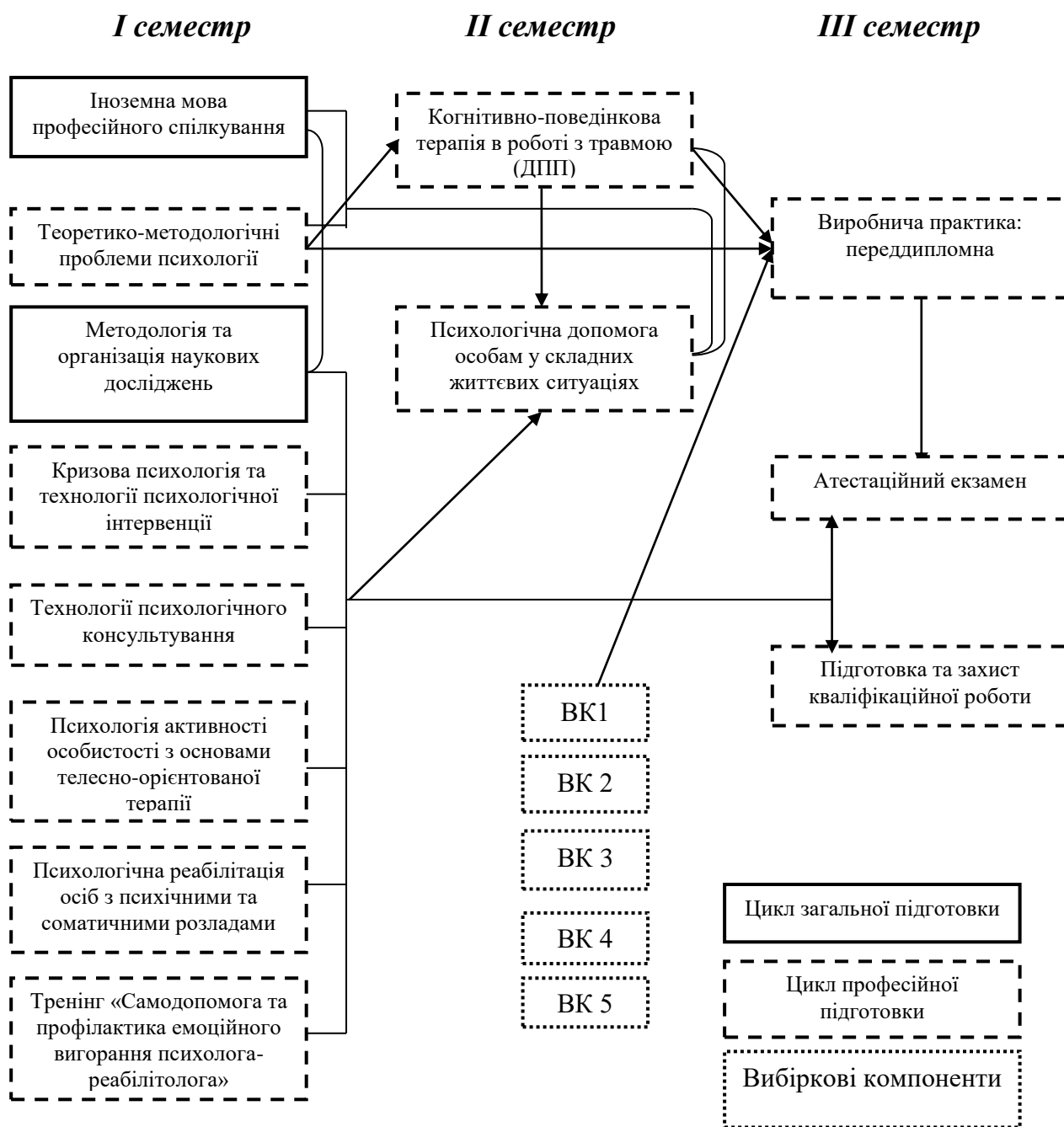
Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю	Послідовність вивчення, семестр
1	2	3	4	5
Обов'язкові компоненти:				
I Цикл загальної підготовки				
ОК 1.1	Методологія та організація наукових досліджень	4,0	екзамен	1
ОК 1.2	Іноземна мова професійного спілкування	3,0	диф. залік	1
Всього I		7		
II Цикл професійної підготовки				
ОК 2.1	Теоретико-методологічні проблеми психології	3,0	екзамен	1
ОК 2.2	Технології психологічного консультування	6,0	диф. залік	1
ОК 2.3	Когнітивно-поведінкова терапія в роботі з травмою (ДПП)	3,0	екзамен	2
ОК 2.4	Кризова психологія та технології психологічної інтервенції	4,0	екзамен	1
ОК 2.5	Психологічна реабілітація осіб з психічними та соматичними розладами	4,0	екзамен	1
ОК 2.6	Психологія активності особистості з основами телесно-орієнтованої терапії	3,0	диф. залік	1
ОК 2.7	Тренінг «Самодопомога та профілактика емоційного вигорання психолога-реабітолога»	2,0	диф. залік	1
ОК 2.8	Психологічна допомога особам у складних життєвих ситуаціях	3,0	екзамен	2
ОК 2.9	Виробнича практика: переддипломна	9,0	диф. залік	3
ОК 2.10	Атестаційний екзамен	1,0	атестаційний екзамен	3
ОК 2.11	Підготовка та захист кваліфікаційної роботи	20,0	захист кваліфікаційної роботи	3
Всього II		58		
Всього		65		
Вибіркові компоненти:				
ВК 1	Дисципліна 1	5,0	диф. залік	2
ВК 2.	Дисципліна 2	5,0	диф. залік	2
ВК 3	Дисципліна 3	5,0	диф. залік	2
ВК 4	Дисципліна 4	5,0	диф. залік	2
ВК 5	Дисципліна 5	5,0	диф. залік	2
Загальний обсяг обов'язкових компонент				65 (72%)
Загальний обсяг вибірових компонент (дисциплін вибору студента)				25 (28%)
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ				90

Примітка: здобувачам вищої освіти пропонується провести вибір навчальних дисциплін на основі двох переліків вибірових компонент УВК та ФВК. Переліки дисциплін розміщуються на сайті університету.

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Курс	Семестр	Компоненти освітньої програми	Кількість компонентів за семестр	Кількість компонентів за навчальний рік
1	1	ОК 1.1, ОК 1.2, ОК 2.1, ОК 2.2, ОК 2.4, ОК 2.5, ОК 2.6, ОК 2.7	8	15
	2	ОК 2.3, ОК 2.8, ВК 1, ВК 2, ВК 3, ВК 4, ВК 5	7	
2	3	ОК 2.9, ОК 2.10, ОК 2.11	3	3

Послідовність засвоєння компонент ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів здійснюється у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи – <u>дипломної роботи магістра</u> та атестаційного екзамену.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота передбачає самостійне розв'язання складної задачі або комплексної проблеми у сфері психології, що супроводжується проведенням досліджень та/або застосуванням інноваційних підходів та характеризується невизначеністю умов і вимог. У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації. Кваліфікаційна робота або її реферат має бути розміщена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу, або у репозиторії закладу вищої освіти.
Вимоги до атестаційного екзамену	Атестація здійснюється відкрито і публічно крім випадків, що пов'язані з відомостями обмеженого користування. До атестації допускаються здобувачі вищої освіти, які успішно завершили теоретичний курс навчання та виконали усі види практичної підготовки, передбачені навчальним планом. Атестаційний екзамен за спеціальністю повинен перевіряти досягнення результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти та освітньої програмою.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1.1	ОК 1.2	ОК 2.1	ОК 2.2	ОК 2.3	ОК 2.4	ОК 2.5	ОК 2.6	ОК 2.7	ОК 2.8	ОК 2.9	ОК 2.10	ОК 2.11
ЗК 1					•							•	
ЗК 2	•		•								•		
ЗК 3	•								•		•		
ЗК 4	•			•		•	•			•	•		
ЗК 5								•					
ЗК 6		•				•	•			•			
ЗК 7			•			•			•	•		•	•
ЗК 8	•								•		•		
ЗК 9				•	•			•					
ЗК 10		•											
СК 1			•								•	•	•
СК 2	•		•										•
СК 3	•		•								•	•	
СК 4				•	•	•		•	•	•			
СК 5		•											
СК 6				•									
СК 7					•								
СК 8			•		•								•
СК 9			•				•				•		
СК 10	•					•	•	•		•		•	
СК 11					•	•			•	•	•		
СК 12					•	•	•	•	•				

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПР)
відповідними компонентами освітньої програми**

	ОК 1.1	ОК 1.2	ОК 2.1	ОК 2.2	ОК 2.3	ОК 2.4	ОК 2.5	ОК 2.6	ОК 2.7	ОК 2.8	ОК 2.9	ОК 2.10	ОК 2.11
ПР 1	•		•			•			•	•		•	•
ПР 2			•									•	•
ПР 3	•	•									•		•
ПР 4					•		•					•	
ПР 5					•	•			•	•			
ПР 6		•						•					
ПР 7	•			•							•		•
ПР 8		•		•				•					
ПР 9						•			•				
ПР 10			•					•			•	•	•
ПР 11	•			•			•	•			•		
ПР 12					•	•	•			•		•	
ПР 13						•			•	•	•		